

**Creatorul de medicamente autohtone, fondatorul și promotorul
farmacologiei clinice naționale, membru corespondent al AȘM,
Victor GHICAVÎ**

Omagiu la 80 de ani

Născut la 11 august 1944 în comuna Mărcăuți, Briceni.

Medic, domeniul de cercetare: farmacologie.

*Doctor habilitat în medicină (1987), membru
corespondent al Academiei de Științe a Moldovei (2012).*

Să-ți construiești o conștiință, să devii personalitate în domeniul în care activezi – acesta a fost crezul lui Victor Ghicavî, profesor universitar, doctor habilitat în științe medicale, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, șef al Catedrei de farmacologie și farmacologie clinică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, care la sfârșit de vară ar fi consemnat onorabila vârstă de 80 de ani.

S-a născut pe 11 august 1944, în comuna Mărcăuți, din apropierea Bricenilor. În 1966, a absolvit cu mențiune Institutul de Stat de Medicină (ISM) din Chișinău, obținând diploma de medic stomatolog. În același an a început secundariatul, devenind ulterior asistent la Catedra de farmacologie a ISM (1966-1977). În 1971, a susținut teza de doctor în științe medicale, iar în 1978, teza de doctor habilitat în medicină cu tema „Corecția farmacologică a dereglărilor hemodinamice și regimului de oxigenare în hipotensiunile arteriale acute”. Între 1977 și 1982, a fost conferențiar universitar la ISM, iar din 1989 a devenit profesor universitar. În perioada 1982-1988, Victor Ghicavî a fondat, organizat și condus Catedra de farmacologie clinică a Institutului de Stat de Medicină, având scopul de a aprofunda cunoștințele studenților, rezidenților și medicilor în domeniul farmacodinamiei medicamentelor, asigurând utilizarea rațională a acestora și prevenirea efectelor adverse și a complicațiilor în tratamentul medicamentos. Ulterior, în urma reorganizărilor instituționale, a fost înființată Catedra de farmacologie și farmacologie clinică, pe care a condus-o până în anul 2019. După aceea, a continuat să activeze ca profesor universitar consultant al Catedrei de farmacologie și farmacologie clinică.

În cadrul Consiliului Științific Specializat al Institutului de Cercetări Științifice în Domeniul Medicinii Experimentale al Academiei de Științe din Sankt Petersburg, în 1987, a susținut teza de doctor habilitat în medicină. Acest eveniment i-a facilitat avansarea, fiind ulterior numit prorector pentru activitatea didactică și îndrumând cu iscusință și tact colectivul universitar în procesul didactic timp de 8 ani.

Talentul său de lider înnăscut, spiritul inovațional, capacitățile organizatorice și gândirea strategică l-au plasat pe Victor Ghicavî în avangarda personalităților notorii atât din țară, cât și din străinătate. Timp de aproape jumătate de secol, activitățile sale s-au axat pe trei direcții: didactică, științifică și clinică.

Grație profesionalismului său, a realizat reforme eficiente în instruire, care au stat la baza activității catedrelor universitare timp de mai mulți ani, fiind concomitent inițiatorul și promotorul studiilor prin rezidențiat. În calitate de reprezentant al administrației Universității, a inițiat și susținut organizarea Secției de Științe Medicale a Academiei de Științe a Moldovei.

Cunoștințele sale profunde și vaste i-au permis să realizeze cu succes peste 560 de lucrări științifico-didactice, inclusiv 10 monografii, mai multe articole în reviste cu factor de impact, numeroase manuale, îndrumare, ghiduri și lucrări didactice. A venit cu inițiativa și a participat la lucrările unui important ciclu „Medicamentul: beneficiu sau prejudiciu” (în ajutorul medicilor practicieni), publicând mai multe materiale

referitoare la farmacoterapia rațională a tratamentului medicamentos în diverse domenii: „Farmacologia clinică națională” (2019), „Farmacoterapia rațională în urologie și nefrologie” (2022). Respectând cerințele „Conceptului rațional al utilizării medicamentelor”, a fost inițiatorul și autorul unui nou manual național în farmacologie, „Farmacologie fundamentală rezumativă” (2024).

Studiile efectuate pe parcursul anilor s-au soldat cu elaborarea a 16 medicamente autohtone, iar altele 4 se află în proces de cercetare – medicamente antihipertensive, hepatoprotectoare, imunomodulatoare, regeneratoare și citoprotectoare.

Profesorul universitar Victor Ghicavii a fost fondatorul Școlii științifice a farmacologiei naționale. Sub îndrumarea sa, au fost susținute 6 teze de doctor habilitat și 21 de teze de doctor în științe medicale.

Datorită responsabilității și capacității mari de muncă a reușit să fondeze Comitetul Național de Etică, iar spiritul său organizatoric l-a marcat în calitate de președinte al acestuia.

Ca om și manager, a dispus de calități deosebite:

- a fost principial și totodată lipsit de orgoliu și rachiună;
- a fost binevoitor, săritor la nevoie și un bun prieten, dar nu a acceptat servilismul;
- a fost un bun familist și admirator al tot ce e natural și frumos;
- a fost consecvent și nu a acceptat trădarea în niciuna dintre formele ei.

A fost un om integru și adesea spunea: „Am făcut ce-am putut, cine poate să facă mai bine.” În anul 2012, Victor Ghicavii a devenit membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei. Realizările sale în cercetare și în educarea cadrelor au fost recunoscute prin acordarea dublului titlu de Laureat al Premiului Național și dublului titlu de Laureat al Premiului AȘM. A fost distins cu titlul de „Eminent al Ocrotirii Sănătății”, Cavaler al Ordinului „Gloria Muncii”, deținător al medaliei „Pentru muncă eminentă” și al medaliei OMPI „Inventator remarcabil”. De asemenea, a primit medaliile „Dimitrie Cantemir” și „Nicolae-Milescu Spătarul” din partea AȘM, precum și Diploma de Recunoștință a AȘM.

Pentru activitatea sa deosebită în domeniul sănătății și al medicamentelor, Victor Ghicavii a fost decorat în anul 2020 cu „Ordinul Republicii”, medalia „Meritul Științific” clasa a II-a și medalia „Promotor al culturii calității în educație și cercetare”. De asemenea, în data de 10 aprilie 2023, a fost distins cu Gradul I nr. 29 A de către Consiliul de Conducere al ANACEC pentru activitatea sa în Comisia de evaluare, clasificare și monitorizare a revistelor științifice, unde a fost membru între 2019 și 2023.

La vârsta marilor împliniri, m.c. Victor Ghicavii a avut o carieră profesională strălucită, marcată de realizări deosebite. Dragostea sa pentru medicină s-a reflectat și în familie: fiul său, Vitalie, este medic urolog-nefrolog, nora Nelea – medic cardiolog, fratele Leonid – chirurg, iar soția Raisa – profesoară de limba latină și terminologie medicală la USMF „Nicolae Testemițanu”. Nepoții săi, Sandu – medic urolog și Adrian – student la USMF „Nicolae Testemițanu”, continuă tradiția familială în domeniul medical. Fără îndoială, profesorul Victor Ghicavii s-a putut considera un om împlinit. A fost apreciat și iubit de cei din jur, având parte de recunoaștere și succes pe parcursul întregii sale vieți.

Colaboratorii Catedrei de farmacologie și farmacologie clinică,

IP USMF „Nicolae Testemițanu”